

וּבְסִפְרָא דְאַנְדְּתָא, עֶשֶׂר שְׁמֵהּן כְּתִיבֵן בְּגִזְוֵנָא
אַחֲרָא וְאַנְוָא לָא תֵינָא חֲבִי.

רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (שיר השירים ד) עוֹרֵי צָפוֹן וּבָאֵי תִימָן
הִפִּיחֵי גַבֵּי יְזִלוּ בְּשָׁמַיִן יִבֵּא דוּדֵי לְגַנְוֵו וְיֵאכֹל
פְּרֵי מְגַדְיֹו. עוֹרֵי צָפוֹן, אֵלִין עוֹלוֹת דְּנִשְׁחָטוֹת
בְּצָפוֹן, בְּגִין דְּאֵינֹון מְחַשְׁבוֹת בְּצָפוֹנֵי לְפָא, וּבְאַתְר
דְּדִינָא. בְּגִין דְּמַחְשָׁבָה אֲשֶׁתִּכַּח בְּלִילְיָא, בְּזִמְנָא
דְּדִינָא אֲשֶׁתִּכַּח. רוּחַ צָפוֹן מְנִשְׁבָּא בְּפִלּוּגְתָא
דְּלִילְיָא, כִּד מְתַעְרֵי אַנְשֵׁי, וְכִנּוֹר דְּדוּד מְנַגֵּן מֵאֲלִיו,
וּמְחַשְׁבֵתָן דְּבְנֵי נֶשֶׂא מְתַעְרֵי.

וּבָאֵי תִימָן, אֵלִין שְׁלָמִים דְּנִשְׁחָטִין בְּדְרוּם, בְּגִין
דְּאֵינֹון שְׁלָמָא דְּכֻלָּא, שְׁלָמָא דְּעֵלְאֵי
וּדְתַתָּאֵי. וְאֵלִין שְׁלִימוֹ דְּסִטְרֵי עֵלְמָא. שְׁלִימוֹ
דְּכֻלָּא מְסִטְרָא דְּמֵהִימְנוּתָא. וְשְׁלָמִים: בְּגִין דְּאֵינֹון

לשון הקודש

הַאֲנְדָּה, עֶשֶׂרָה שְׁמוֹת כְּתוּבִים בְּגִנְוֵו
אַחֲרָא, וְאַנְוָא לָא שְׁנִינְו כֶּד.
רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (שיר ד) עוֹרֵי צָפוֹן וּבָאֵי
תִימָן הִפִּיחֵי גַבֵּי יְזִלוּ בְּשָׁמַיִן יִבֵּא דוּדֵי
לְגַנְוֵו וְיֵאכֹל פְּרֵי מְגַדְיֹו. עוֹרֵי צָפוֹן, אֵלִין
עוֹלוֹת שְׁנִשְׁחָטוֹת בְּצָפוֹן, מִשּׁוּם שְׁהֵן
מְחַשְׁבוֹת בְּצָפוֹנוֹת הֶלֶב וּבְמִקּוֹם הַדִּין.
מִשּׁוּם שְׁמַחְשָׁבָה נִמְצְאָת בְּלִילְיָה, בְּזִמְנֵן

שֶׁהַדִּין נִמְצָא. רוּחַ צָפוֹן נוֹשֶׁבֶת
בְּחֻצוֹת הַלְיָלָה כְּשֶׁמְתַעוֹרְרִים אַנְשִׁים,
וְכִנּוֹר דְּדוּד מְנַגֵּן מֵאֲלִיו, וּמְחַשְׁבוֹת בְּנֵי
אָדָם מְתַעוֹרְרוֹת.

וּבָאֵי תִימָן, אֵלִין שְׁלָמִים שְׁנִשְׁחָטִים
בְּדְרוּם, מִשּׁוּם שְׁהֵם הַשְּׁלוֹם שֶׁל הַכֹּל,
שְׁלוֹם הָעֲלִיוֹנִים וְהַתַּתְּוֹנִים. וְאֵלִין הֵם
הַשְּׁלָמוֹת שֶׁל צְדִדֵי הָעוֹלָם, הַשְּׁלָמוֹת שֶׁל

שְׁלָמָא דְכֻלָּא. בְּעָלִים אֲכָלִין מִנֵּיהוּ, וּמִתְהַנְיִין מִנֵּיהוּ. דִּהָא שְׁלָמָא הוּא לֵיה, וְלִכְל עֲלָמָא, בְּדִרְגָא חָדָא. חֲטָאוֹת וְאַשְׁמוֹת נֶאֱכָלִין לְבַהֲנִי, בְּגִין דְּאֵינוּן זְמִינִין לְכַפְּרָא עֲלֵיהוּ, וְלֹאֲעֲבָרָא חוּבֵיהוּ. וּמִכָּל קֶרְבָּנִי לָא חֲבִיבִין קָמִי קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא כְּמוֹ שְׁלָמִים, בְּגִין דְּאַשְׁתַּבַּח שְׁלָמָא בְּעֲלָאֵי וְתַתָּאֵי.

וְעֵילָא מִכְּלָהוּ קְטֹרֶת, דְּאֵיהוּ שְׁלִים מִכְּלָא, וְלֹא אֵתִיָּא לָא עַל חֲטָא, וְלֹא עַל אַשָּׁם, וְלֹא עַל עֶזֶן, אֲלָא עַל שְׂמֹחָה. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (משלי
 כו) שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יִשְׂמַח לֵב, וְהָא אוֹקְמוּהָ. וְעַל דָּא, קְטֹרֶת לָא מִתְקָרַב אֲלָא בְּזִמְנָא דְשֶׁמֶן מִתְקָרַב, חָדָא הוּא דְכֻתִּיב, (שמות ל) וְהַקְטִיר עָלָיו אֶהְרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר בְּהִטִּיבוֹ אֶת הַנִּירוֹת יַקְטִירֶנָּה. וְכֻתִּיב, (שמות ל) וּבַהֲעֵלוֹת אֶהְרֹן אֶת הַנִּירוֹת בֵּין

לשון הקודש

וּמַעַל כָּלֵם קְטֹרֶת, שֶׁהִיא שְׁלָמָה מִהַכֹּל, וְלֹא בָּאָה עַל חֲטָא וְלֹא עַל אַשָּׁם וְלֹא עַל עֶזֶן, אֲלָא עַל שְׂמֹחָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כו) שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יִשְׂמַח לֵב, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ. וְלִכְּנֵן קְטֹרֶת לָא קֶרְבָּה אֲלָא בְּזִמְנֵי שֶׁשֶׁמֶן קֶרַב, זֶהוּ שְׂכֵתוּב (שמות ל) וְהַקְטִיר עָלָיו אֶהְרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר בְּהִטִּיבוֹ אֶת הַנִּירוֹת יַקְטִירֶנָּה. וְכֵתוּב (שם) וּבַהֲעֵלוֹת אֶהְרֹן אֶת הַנִּירוֹת

הַכֹּל מִצֵּד הָאֱמוּנָה. וְשְׁלָמִים, מִשּׁוּם שֶׁהֵם הַשְּׁלוֹם שֶׁל הַכֹּל, הַבְּעָלִים אוֹכְלִים מֵהֵם וְנִהְנְגִים מֵהֵם, שֶׁהָרִי שְׁלוֹם הוּא לוֹ וְלִכְל הָעוֹלָם בְּדִרְגָּה אַחַת. חֲטָאוֹת וְאַשְׁמוֹת נֶאֱכָלִים לְבַהֲנִים מִשּׁוּם שֶׁהֵם עֲתִידִים לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם וְלִהְעִבִיר אֶת חֲטָאֵיהֶם. וּמִכָּל הַקְּרִבָּנוֹת אֵין חֲבִיבִים לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שְׁלָמִים, מִשּׁוּם שֶׁנִּמְצָא שְׁלוֹם בְּעֵלְיוֹנִים וּבַתְּהוֹנִים.

הָעֲרַבִּים יִקְטִירָנָהּ. בְּגִין דְּאַשְׁתַּכְּחוּ שְׁמֵן וְקִטְרֵת
בְּחֻדָּא. תָּא חֲזִי, שְׁלָמִים בְּכֻלָּא הוּא שְׁלָמָא. וְקִטְטָה
וְקִטְרוּנָא לָא אַתְעָר בְּעֵלְמָא, אַבְל קִטְרֵת, קִשְׁיָר
קִשְׁיָרוּ דְמַהִימְנוּתָא.

רַבִּי אֱלֻעָזָר אָמַר, פְּלִחוּ עֲשָׂרָה שְׁמֵהֵן פְּתִיבֵי,
וְאַנְן תַּנִּינָן. קַדְמָאָה, אֵהִיָּהּ, דָּא סְתִימָא
עֲלָאָה, כְּמֵאן דְּאָמַר אֲנָא מָאן דְּאֲנָא, וְלֹא אֲתִיבֵדַע
מָאן הוּא. לְבַתָּר אֲשֶׁר אֵהִיָּהּ, אֲנָא דְזַמִּין
לְאַתְנַגְלִיא, בְּאֵינוּן כְּתָרִין (אֲתֵרִינִין), דְּהָא בְּקַדְמִיתָא
סְתִימִים, וְלְבַתָּר שְׂרִי לְאַתְנַגְלִיא, עַד דְּמִטִּי לְגִלּוּיָא
דְשָׁמָא (ס"א דְשְׁלִימוֹ) קַדִּישָׁא.

וְכֵן פְּתִיב בְּמִשְׁחָה, אֵהִיָּהּ בְּקַדְמִיתָא, סְתִימוּ
דְכֻלָּא, אֲנָא הוּא מָאן דְּאֲנָא. לְבַתָּר אֲשֶׁר
אֵהִיָּהּ, אֲנָא זַמִּין לְאַתְנַגְלִיא. לְבַתָּר אֵהִיָּהּ בְּתֵרָאָה,

לשון הקודש

שְׁאֵנִי וְלֹא נֹדַע מִי הוּא. אַחַר כֵּן אֲשֶׁר
אֵהִיָּהּ, אֲנִי שְׁעֵתִיד לְהַתְגַּלּוֹת בְּאוֹתָם
הַכְּתָרִים (הַאֲחֵרִים), שְׁהֲרִי בְּרֵאשׁוּנָה נִסְתָּר,
וְאַחַר כֵּן מִתְחִיל לְהַתְגַּלּוֹת, עַד שְׂמַנְיַע
לְגִלּוּי שְׁל הַשֵּׁם (שֶׁל שְׁלֵמוֹת) הַקְּדוּשָׁה.

וְכֵן כְּתוּב בְּמִשְׁחָה, אֵהִיָּהּ בְּרֵאשׁוּנָה,
הַנִּסְתָּר שֶׁל הַכֹּל, אֲנִי הוּא מִי שְׁאֵנִי. אַחַר
כֵּן אֲשֶׁר אֵהִיָּהּ, אֲנִי עֵתִיד לְהַתְגַּלּוֹת.

בֵּין הָעֲרַבִּים יִקְטִירָנָהּ. מִשּׁוֹם שְׂנֵמְצָאִים
שְׁמֵן וְקִטְרֵת כְּאַחַד. בֹּא רֵאֵה, שְׁלָמִים
הוּא שְׁלוֹם בְּכֹל, וְקִטְטָה וְקִטְרוּנָא לֹא
מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם. אַבְל קִטְרֵת קוֹשְׁרֵת
אֵת קִשְׁרֵת הָאֲמוּנָה.

רַבִּי אֱלֻעָזָר אָמַר, כֹּל עֲשֻׁרֵת הַשְּׁמוֹת
כְּתוּבִים, וְאַנּוּ שְׁנִינוּ, שְׁהֲרֵאשׁוּן אֵהִיָּהּ,
זֶה הַנִּסְתָּר הָעֲלִיוֹן, כְּמִי שְׂאוֹמֵר: אֲנִי מִי

וְדָא כִּד אִימָא מִתְעַבְרָא, וְעַדִּין הוּא סְתִים. אִימְתִי
 אֲתַגְלִיא. בְּזִמְנָא דְכְּתִיב, (שמות ג) לֵךְ וְאֶסְפַּת אֶת
 זַקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם
 וְגו', דָּא שְׁלִימוֹ דְכֻלָּא, וְהָכָא הוּא גְלוּיָא וְקִשּׁוּרָא
 דְשָׂמָא קַדִּישָׁא.

בְּגִין כֵּךְ, קַדְמָא דְכֻלָּא, אֶהֱיָה. תְּנִינָא, יְהִי. בְּגִין
 דְחֻכְמָה אֶפִּיק ה', וְסְתִים בֵּיהּ, וְלֹא אֲתַפְרָשָׁא
 לְעֵלְמִין מֵיְהִי. וְהָא אוֹקְמוּהָ דְכְּתִיב, (בראשית ב) וְנָהָר
 יוֹצֵא מֵעֵדֶן פְּתָאי גְוּוּנָא. ה.

וְהָכִי אוֹלִיפְנָא מֵאָפָא, י' כְּמָה דְאֲתַמַּר. לְבַתָּר
 י"ה, דְלֹא מִתְפָּרְשָׁן לְעֵלְמִין, י' אֶפִּיק ה',
 פְּתָאי גְוּוּנָא ה' הָרִי י'. וְהָהוּא נָהָר דְנִפְיָק מֵיְהִי.
 וְאֲתַמְשָׁךְ מֵיְהִי וּלְתַתָּא, תְּרִין בְּגִין דְנִפְקוֹן מֵיְהִי הוּ.
 מִסְטָרָא דְאָפָא י', נִפְיָק בֵּין, דְהָא אֶחִיד בֵּיהּ בִּי',

לשון הקודש

וְנִסְתַּרְתָּ בָהּ, וְלֹא נִפְרְדַת מִמֶּנָּה
 לְעוֹלָמִים, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ שְׂכַתוּב, (בראשית ב)
 וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן, כְּמוֹ זֶה. ה.
 וְכֵךְ לְמַדְתִּי מֵאָפָא, י' כְּמוֹ שְׁנַתְפָּאָר.
 אַחַר כֵּךְ י"ה, שְׁלֹא נִפְרְדִים לְעוֹלָמִים, י'
 מוֹצִיאָהּ ה', כְּמוֹ זֶה ה' הָרִי י', וְאוֹתוֹ נָהָר
 שְׁיוֹצֵא מִמֶּנּוּ. וְנִמְשָׁךְ מִמֶּנּוּ וְלִמְפָא, שְׁנֵי
 בְּנִים שְׁיוֹצֵאִים מֵהֶם. מֵצַד הָאֵב י' יוֹצֵא

אַחַר כֵּךְ אֶהֱיָה אַחֲרוֹן, וְזֶה כְּשֶׁהָאֵם
 מִתְעַבְרַת וְעַדִּין הוּא נִסְתַּר. מְתִי מִתְגַּלְגָּה?
 בְּזִמְן שְׂכַתוּב (שמות א) לֵךְ וְאֶסְפַּת אֶת זַקְנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם
 וְגו'. זו שְׁלֵמוֹת הַכֹּל, וְכָאן הוּא הַגְּלוּי
 וְהַקְּשָׁר שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ.
 מִשׁוּם כֵּךְ, הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַכֹּל – אֶהֱיָה.
 הַשְּׁנִי – יְהִי. מִשׁוּם שְׂחֻכְמָה מוֹצִיאָהּ ה'

וְאֶחֶיד בְּהֵיחֻא נָהָר. וּמִסְטָרָא דְאִימָא נִפְקַת בֵּית,
 דְּאִיחֻו נָהָר תַּתְּאָה, וְהָאִי בִּן אֶתְמַשְׁדָּן לְבַתָּר וְנָפִיק
 מִנְיֵיחֻו, (דף יא ע"ב) וְהוּא ו', וְדָא יָרִית לְאִפָּא וְלְאִימָא,
 וְאֶתְקַשֵּׁר פִּיה מְהִימְנוּתָא דְכֻלָּא. וּמִנְיָה אֶתְזֻנַּת
 בְּרַתָּא, מִתְּהוּא יְרוּתָא דְאִיחֻו יָרִית.

וְעַל דָּא בְּעֵי לְמַכְתָּב שְׁמָא קְדִישָׁא, י'
 בְּקַדְמִיתָא, קוּצָא חַד לְעִילָא, וְקוּצָא חַד
 בְּאַמְצָעִיתָא, וְקוּצָא חַד לְתַתָּא, וְהָא אֶתְמַר.
 לְבַתָּר יָה, דְּלָא מִתְּפַרְשָׁן דָּא מִן דָּא לְעֵלְמִין,
 בְּגִזְוֹנָא דָּא ה. בְּגִין דִּישְׁתַּכְּחוּ תְרוּוִיחֻו בְּשְׁלִימוֹ
 דְכֻלָּא, אָב וְאִם בִּין וּבֵת. בְּגִזְוֹנָא דָּא י"ה (ס"א
 ו"ה). חֲרִי לָךְ פֶּל שְׁלִימוֹ דְמְהִימְנוּתָא.

לְבַתָּר אֶתְפַּשֵּׁט מְהִימְנוּתָא, וְנִפְקִין תְּרִין בְּגִין
 מִכְּלָלָא חַד, בְּאַרְחֵיחֻו. בִּין נָפִיק
 מִתְרוּוִיחֻו, וְהוּא ו' דְשְׁמָא קְדִישָׁא. בֵּית נִפְקַת

לשון הקודש

בְּאִמְצָע, וְקוּץ אֶחָד לְמַטָּה, וְהָרִי נִתְפָּאר.
 אַחַר כֶּךָ יָה, שְׂאִין נִפְרָדִים זֶה מִזוֹ
 לְעוֹלָמִים. כְּמוֹ כֵּן ה, כְּדִי שְׂיִמְצָאוּ שְׁנֵיהֶם
 בְּשִׁלְמוֹת הַכֹּל, אָב וְאִם בִּין וּבֵת. כְּמוֹ כֵּן
 י"ה (ח). חֲרִי לָךְ פֶּל שְׁלִימוֹת הָאֲמוּנָה.

אַחַר כֶּךָ מִתְּפַשֵּׁט הָאֲמוּנָה, וַיּוֹצֵאִים
 שְׁנֵי בָנִים מִכְּלָל אֶחָד בְּדַרְכֵיהֶם. הַבֵּן
 יוֹצֵא מִשְׁנֵיהֶם, וְהוּא ו' שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ.

בֵּן, שְׁחֲרֵי אוֹחֻו בּוֹ בִי, וְאוֹחֻו בְּאוֹתוֹ נָהָר.
 וּמִצֵּד הָאִם יוֹצֵאת בֵּת, שְׁהִיא הַנְּהָר
 הַתְּחִתּוֹן, וְהַבֵּן הַזֶּה נִמְשָׁד אַחַר כֶּךָ וַיּוֹצֵא
 מֵהֶם, וְהוּא ו', וְזֶה יוֹרֵשׁ אֶת הָאָב וְהָאִם,
 וְנִקְשְׁרַת בּוֹ אֲמוּנַת הַכֹּל, וּמִכְּנֵו גִזְוִינִית
 הַבֵּת, מְאוּתָה יְרֵשָׁה שְׁהוּא יוֹרֵשׁ.

וְלִכְּזֵן אֶרִיךְ לְכַתֵּב אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ - י'
 בְּרֵאשׁוּנָה, קוּץ אֶחָד לְמַעְלָה, וְקוּץ אֶחָד

מִסְטָרָא דַּאימָא, וְהִיא ה' בַּתְּרָאָה דְשִׁמְאָא קַדִּישָׁא.
וְלֹא אֲשֶׁת־לִימַת אֶלָּא עִם ו', בְּגִין דְּמִנִּיה אֲתִזְנִת,
וְעַל דָּא בָּעֵי לְמַכְתָּב ו', וְלִבְתֵּר ה', בְּגִזְזוּנָא דָּא ה',
תְּרִי ו' וְהִהוּא אֲתַפְּשֻׁטוּתָא דְנַפְיָא מִנִּיה, בְּגִזְזוּנָא
דְּהִהוּא נִהָר דְנַפְיָא מִן ו', בְּגִין דְּמִנִּיה אֲתִזְנִת. ו'
תְּרִי בִן דְנַפְיָא מִנִּיה לְתַתָּא.

וְהָא מַלְיָן אֵלִין אֹקִים לִזְן אַבָּא, וְהָא אֲתַמְרוּ.
וְאַנָּא בַּר מָטִינָא לְמַלְיָן אֵלִין, אִימָא לִזְן,
בְּגִין דְּפִקְדוּנָא דְאַבָּא הָכִי. וְהָכִי בָּעֵי בַר נָשׁ
לְאַזְדַּהָרָא בְּשִׁמְאָא קַדִּישָׁא, דִּיכְתוּב שִׁמְאָא קַדִּישָׁא
בְּגִזְזוּנָא דָּא, וְדָא אִיהוּ כַּדְקָא חַוִּי. וְאִי לָאו, לָא
אַקְרִי שִׁמְאָא קַדִּישָׁא וְאַקְרִי פָּגִים. וּמֵאַן דְּפָגִים שִׁמְאָא
קַדִּישָׁא, טַב לִיה דְּלֹא אֲתַבְּרִי.

תְּלִיתָאָה, יְהוּ"ה דְאַקְרִי אֱלֹהִים בְּמָה דְאַתְמַר,
בְּתַמִּי, וְנַפְיָא מִנִּיה דִּינָא. וְדָא הוּא

לשון הקודש

גַּתְפֿאַרוּ. וְאַנִּי פֿשְׁמִנִיעַ לְדְבָרִים הַלְלוּ,
אוֹמֵר אוֹתָם, מִשׁוּם שִׁנְעוּתָא אֲבִי כֹד. וְכֹד
צְרִיךְ אָדָם לְהִזְהַר בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ, שִׁיכְתֹּב
אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ זֶה, וְזֶהוּ בְּרָאוּי.
וְאִם לֹא, אֵינּוּ נִקְרָא שֵׁם קְדוֹשׁ, וְנִקְרָא
פָּגוּם. וְכִי שִׁפּוּגִים אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, טוֹב
לוֹ שְׁלֹא נִבְרָא.

הַשְּׁלִישִׁי - יְהוּ"ה שִׁנְקָרָא אֱלֹהִים, כְּמוֹ

הַבַּת יוֹצֵאת מֵעַד הָאֵם, וְהִיא ה' אַחֲרוּנָה
שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, וְאֵין נִשְׁלַמַת אֶלָּא עִם
ו', מִשׁוּם שִׁמְמִנּוּ הִיא נִזְוִינִת, וְלִכֵּן צְרִיךְ
לְכַתֹּב ו' וְאַחַר כֹּד ה', כְּמוֹ זֶה ה', תְּרִי ו'
וְאוֹתָהּ הִתְפַּשְׁטוּת שִׁינְעוּת מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ
אוֹתוֹ נִהָר שִׁינְעוּת מִי, מִשׁוּם שִׁמְמִנּוּ
נִזְוִינִת. ו' תְּרִי בִן שִׁינְעוּת מִמֶּנּוּ לְמַטָּה.

וְהַדְּבָרִים הַלְלוּ בְּאֵר אוֹתָם אֲבִי, וְהִרִי

הַהוּא נִהָר, דְּנִגִּיד וְנִפִּיק מֵעֵדֶן.

רְבִיעָא, אַל גְּדוּל. וְהָא אַתְמַר, וְדָא גְדוּלָה.

חֲמִשָּׁא, אֱלֹהִים. וּבְכָל אֶתֶר הוּא גְבוּרָה.

שְׁתִּיתָא, יְהוָה, רַחֲמֵי, שְׁלִימוּ דְכֻלָּא. עִקְרָא

דְּכֻלָּא. קִשְׁרָא דִּי מְהִימְנוּתָא. אַחִיד

לְכָל סְטָרִין. וְדָא תְּפָאֶרֶת יִשְׂרָאֵל.

שְׁבִיעָא וּתְמִינָא עֲבָאוֹת. וְעַל דָּא, יְהוָה קָרִיב

בְּכֻלָּא. אַחִיד בְּכָל סְטָרִין, לְזִמְנִין יי'

אֱלֹהִים, דְּהָא קָרִיבִין אֵינוֹן תְּפָאֶרֶת לְגַבֵּי גְבוּרָה.

לְזִמְנִין יי' עֲבָאוֹת, דְּהָא קָרִיבִין אֵינוֹן תְּפָאֶרֶת לְגַבֵּי

נִצְחָ וְהוֹד, דְּאֶקְרוּן עֲבָאוֹת. וְהָא אַתְמַר

דְּאִשְׁתְּמוּדְעָן מְלִי נְבִיאֵי מְהִימְנֵי מְפּוֹמִייהוּ. כִּד

אָמְרִי, כִּה אָמַר יי' אֱלֹהִים. וְכִד אָמְרִי, כִּה אָמַר

יי' עֲבָאוֹת. וְהוּוּ יְדַעִין מֵאֵן אֶתֶר אֶתִּין מְלִין.

לשון הקודש

הַשְּׁבִיעִי וְהַשְּׁמִינִי – עֲבָאוֹת. וְלִכְּן יְהוָה קָרוֹב בְּכָל. אַחוּז בְּכָל הַעֲדָדִים, לְפַעֲמִים הוּ אֱלֹהִים, שְׁתְּרֵי הֵם קָרוֹבִים תְּפָאֶרֶת לְגְבוּרָה. לְפַעֲמִים הוּ עֲבָאוֹת, שְׁתְּרֵי הֵם קָרוֹבִים תְּפָאֶרֶת לְנִצְחָ וְהוֹד, שְׁנַקְרָאִים עֲבָאוֹת. וְתְרֵי נְתַבְּאָר שְׁנוּדָעִים דְּכָרֵי הַנְּבִיאִים הַנְּאֻמָּנִים מִפִּיהֶם, כְּשִׂאוּמְרִים כִּה אָמַר הוּ אֱלֹהִים, וְכְשִׂאוּמְרִים כִּה אָמַר הוּ עֲבָאוֹת, וְהוּ יוֹדָעִים מֵאִזְהָ

שְׁנַאֲמַר, רַחֲמִים, וְיוֹצֵא מִכְּנֹס דִּין, וְהוּוּ אוֹתוֹ נִהָר שְׁשׁוּפַע וְיוֹצֵא מֵעֵדֶן.

הַרְבִּיעִי – אַל גְּדוּל. וְתְרֵי נְאֻמַר, וְזוּ גְדוּלָה.

הַחֲמִישִׁי – אֱלֹהִים, וּבְכָל מְקוֹם הוּא גְבוּרָה.

הַשְּׁשִׁי – יְהוָה, רַחֲמִים, שְׁלֵמוֹת הַכֹּל, הַעֲקָר שֶׁל הַכֹּל. קִשְׁרָא הַאֲמוּנָה, אַחוּז לְכָל הַעֲדָדִים, וְזוּ תְּפָאֶרֶת יִשְׂרָאֵל.

תְּשִׁיעָאָה (נ"א א"ל) שְׂדֵי. דְּאָמַר לְעֵלְמָא דֵי, דְּהָא
 דֵי סְפוּקָא הוּא. וְסְפוּקָא לָא אָתִי
 לְעֵלְמָא, אֵלָא מִן צְדִיק, דְּאִיהוּ יְסוּד עוֹלָם, דְּאָמַר
 לְעוֹלָם דֵי.

עֲשִׂירָאָה, אֲדִנְי. דְּהָא דִינָא דְּמַלְכוּתָא דִינָא
 וְדָאִי. וְהָאִי לְאַנְחָא קַרְבִּין דְּמַלְכָא
 בְּעֵלְמָא. וְדָא גְבוּרָה תְּתָאָה, וְדָא אִיהוּ צְדָק.

וְאֵלִין אֵינוּן עֲשָׂרָה שְׂמָחִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
 אֲקָרִי בְּהוּ, מִתְקַשְׁרִין דָּא בְּדָא, בְּיַחְוָדָא
 שְׁלִים. וְאֵלִין אֵינוּן כְּתָרִין קְדִישִׁין דְּמַלְכָא, דְּהוּא
 אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּהוּ, וְאֵינוּן שְׂמִיָּה, וְהוּא אֵינוּן. וְכֵד
 מִתְקַשְׁרִין כְּלָהוּ בְּתָדָא, עַל רִיחָא דְּקַטְרֵת, כְּדִין
 אֲקָרִי קַטְרֵת, קְשׁוּרָא דְּמִתְקַשְׁרִין בְּתָדָא. וְכָפָא
 חוֹלְקִיהוּן דְּצְדִיקָיָא, דִּינְדְעִין אֲוֶרְחִין דְּאֲוֶרִייתָא,

לשון הקודש

וְאֵלִין הֵם הָעֲשָׂרָה שְׂמֹת שְׂפָרָם נִקְרָא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, קְשׁוּרִים זֶה בְּזֶה
 בְּיַחְוָד שְׁלָם, וְאֵלִין הֵם הַכְּתָרִים הַקְּדוּשִׁים
 שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שְׁהוּא נוֹדַע בְּהֵם, וְהֵם שְׂמוֹ,
 וְהוּא הֵם. וְכִשְׁנִקְשְׁרִים כְּלָם כְּאֶחָד עַל
 רֵיחַ הַקַּטְרֵת, אִזּוּ נִקְרָאת קַטְרֵת, הַקְּשֹׁר
 שְׁנִקְשְׁרִים כְּאֶחָד. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל
 הַצְּדִיקִים שִׁינְדְעִים אֶת דְּרָכֵי הַתּוֹרָה

מְקוּם בָּאִים הַדְּבָרִים.
 חֲתִישִׁיעִי - (א"ל) שְׂדֵי. שְׂאָמַר לְעוֹלָם דֵי,
 שְׂהָרִי דֵי סְפוּקָא הוּא. וְהַסְּפוּקָא לָא כָּא
 לְעוֹלָם אֵלָא מִצְדִּיק שְׁהוּא יְסוּד הָעוֹלָם,
 שְׂאָמַר לְעוֹלָם דֵי.

הָעֲשִׂירִי - אֲדִנְי, שְׂהָרִי דִין הַמַּלְכוּת
 דִּין וְדָאִי. וְזֶה לְעֶרְךָ אֶת קְרִבּוֹת הַמֶּלֶךְ
 בְּעוֹלָם, וְזוֹ גְבוּרָה תְּתָתְוָנָה, וְזֶהוּ צְדָק.

וַיַּדְעִין לְאִשְׁתִּמּוֹדְעָא בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיחּוֹן, עַל־יְהוּ
כְּתִיב (ישעיה סו) וּבָאוּ וַרְאוּ אֶת כְּבוֹדִי.

וְאִם זָבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוּ. (ויקרא ג) רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר,
כְּתִיב (במדבר ז) עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַכֹּהֵן בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ. עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה לְמֵאֵי קָא אֲתִיָּא. אֱלֹא,
עֲשֶׂרָה לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. וְעֲשֶׂרָה לְמִתַּן תּוֹרָה.
עֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְעֲשֶׂרָה
מֵאֲמֵרוֹת בְּמִתַּן תּוֹרָה. בְּמֵאֵי קָא מִיִּירֵי. בְּגִין
דְּעֵלְמָא לָא אֲתַבְּרִי אֱלֹא בְּגִין אֲוִרִיתָא, וְכָל זְמַנָּא
דִּישְׂרָאֵל מִתְּעַסְקִי בְּאֲוִרִיתָא, עֵלְמָא מִתְקַיָּמָא.
וְכָל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל מִתְבַּטְּלִי מֵאֲוִרִיתָא, מַה
כְּתִיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקּוֹת
שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.

תָּא חַוִּי, עֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
כְּדַתְנֵן בְּעֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

בְּמִתַּן תּוֹרָה. בְּמַה זֶה מְדַבֵּר? מִשׁוּם
שֶׁהָעוֹלָם לֹא נִבְרָא אֱלֹא בְּשֶׁבִיל הַתּוֹרָה,
וְכָל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה,
הָעוֹלָם מִתְקַיָּם. וְכָל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל
מִתְבַּטְּלִים מִהַתּוֹרָה, מַה כְּתוּב? (ירמיה לג)
אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקּוֹת שָׁמַיִם
וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.

בֵּא רֵאח, עֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת לְמַעֲשֵׂה

וַיּוֹדְעִים לְהַפִּיר בְּכְבוֹד רַבּוֹנָם, עֲלֵיהֶם
כְּתוּב (ישעיה סו) וּבָאוּ וַרְאוּ אֶת כְּבוֹדִי.

וְאִם זָבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוּ. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אוֹמֵר, כְּתוּב (במדבר ז) עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַכֹּהֵן
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה, לְמַה זֶה
בָּא? אֱלֹא עֲשֶׂרָה לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
וְעֲשֶׂרָה לְמִתַּן תּוֹרָה. עֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְעֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת

עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת לְמִתֵּן תּוֹרָה, אֱלוֹ עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת.
 כְּתִיב (שמות כ) אָנֹכִי יי' אֱלֹהֶיךָ. וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית (בראשית א) יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. דָּא מְהִימְנוּתָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף י"ב ע"א) אוֹר אֶקְרִי,
 דְּכְתִיב, (תהלים כז) יי' אוֹרִי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא וְגו'.

כְּתִיב (שמות כ) לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי.
 וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, (בראשית א) יְהִי רְקִיעַ
 בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְגו'. יְהִי רְקִיעַ, אֵלֵינוּ יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינוּן
 חוּלְקָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאֶחָדִין בְּתַהוּא אֵתְרָא
 דְּאֶקְרִי שָׁמַיִם. וְהֵינּוּ רְזָא, דְּזֻמְנָא חָדָא שָׂאל רַבִּי
 יִיסָא סְבָא לְרַבִּי אֶלְעָאי, אָמַר, הָא שְׂאָר עַמּוּיָן יְהַב
 לִזְנוּן קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְרַבְרַבִּין מִמְּנָן שְׁלִיטִין,
 יִשְׂרָאֵל בְּאֵן אֵתְרָא יְהַב לִזְנוּן. שְׁלַח לִיָּהּ, וַיִּתֵּן אֶתֶם
 אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְשִׁפִּיר שְׁלַח לִיָּהּ.

לשון הקודש

א יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְגו'. יְהִי רְקִיעַ –
 אֱלוֹ יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם חִלְקוּ שֵׁל הַקְּדוּשָׁא
 בְּרוּךְ הוּא, שְׁאוּחוּזִים בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
 שְׁנַקְרָא שָׁמַיִם. וְהֵינּוּ הַסּוּד, שְׁפַעֵם אַחַת
 שָׂאל רַבִּי יִיסָא סְבָא לְרַבִּי אֶלְעָאי, אָמַר,
 הֲרִי אֵת שְׂאָר הָעַמִּים נָתַן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְגִדּוּלִים מִמְּנִים שְׁלִיטִים, וְאֵת
 יִשְׂרָאֵל בְּאִיזָה מְקוֹם נָתַן אוֹתָם? שְׁלַח
 לוֹ, וַיִּתֵּן אֶתֶם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם.
 וַיִּפֶּה שְׁלַח לוֹ.

בְּרֵאשִׁית, כְּפִי שְׁשִׁנְנוּ בְּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת
 נִבְרָא הָעוֹלָם. עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת לְמִתֵּן
 תּוֹרָה, אֱלוֹ עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת. כְּתוּב (שמות ב)
 אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ. וּכְתוּב בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, (בראשית א) יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר.
 אֲמוֹנַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַזֶּה נִקְרָאת
 אוֹר, שְׁכְּתוּב (תהלים כז) ה' אוֹרִי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי
 אִירָא וְגו'.

כְּתוּב (שמות ב) לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
 עַל פְּנֵי. וּכְתוּב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, (בראשית

בְּתוֹךְ הַמָּיִם, בֵּין מְלוּלֵי אוֹרֵייתָא. וַיְהִי מִבְּדִיל
 בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין קִדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא,
 וְדִאֲקָרִי בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּבֵין עֲבוּדָה זָרָה,
 וְדִאֲקָרִי (ירמיה ב) בּוֹרוֹת נִשְׁפָּרִים וְגו' דְּאֵינוֹן מַיִם
 הַמָּרִים, מַיִם עֲבוּרִין, מְכֻנָּסִים, סְרוּחִים וּמְטוֹנָפִים.
 וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל קִדְיִשִׁין מִבְּדִילִין בֵּין מַיִם לְמַיִם.

כְּתִיב (שמות כ) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יי' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא,
 וְכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, (בראשית א) יִקְוּ
 הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד. תָּא חֲזִי, כָּל
 מָאן דְּאוּמֵי בְּשִׂמְא קִדְיִשָּׂא לְשִׁקְרָא, כְּאִילוּ פְּרִישׁ
 אֵימָא מֵאֲתָרָה לְעֵילָא. וְכִתְרִין קִדְיִשִׁין לֹא
 מְתִישְׁבֵי בְּדוּכְתֵייהוּ, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (משלי טז) וְנִרְגָן
 מִפְּרִיד אֱלוֹף. וְאִין אֱלוֹף אֵלָא קִדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא.
 וְכְתִיב יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד,

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

(בראשית א) יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל
 מְקוֹם אֶחָד. בֵּא וּרְאֵה, כָּל מִי שֶׁנִּשְׁבַּע
 בְּשֵׁם הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשִׁקְרָא, כְּאִילוּ
 הַפְּרִיד אֶת הָאֵם מִמְקוֹמָהּ לְמַעְלָה,
 וְהַבְּתָרִים הַקֹּדְשִׁים אֵינָם מְתִישְׁבִים
 בְּמִקְוָמָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי טז) וְנִרְגָן
 מִפְּרִיד אֱלוֹף. וְאִין אֱלוֹף אֵלָא הַקֹּדֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. וְכִתוּב יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת
 הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד, אֵל תִּשְׁבִּים פְּרוּד

בְּתוֹךְ הַמָּיִם, בֵּין דְּבוּרֵי הַתּוֹרָה. וַיְהִי
 מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם – בֵּין הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
 הוּא שֶׁנִּקְרָא בְּאֵר מַיִם חַיִּים, וּבֵין עֲבוּדָה
 זָרָה שֶׁנִּקְרָאת (ירמיה ב) בּוֹרוֹת נִשְׁפָּרִים וְגו',
 שֶׁהֵם מַיִם הַמָּרִים, מַיִם עֲבוּרִים, מְכֻנָּסִים,
 סְרוּחִים וּמְטוֹנָפִים, וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל
 הַקֹּדְשִׁים מִבְּדִילִים בֵּין מַיִם לְמַיִם.

כְּתִיב (שמות כ) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה'
 אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא, וְכִתוּב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,

לֹא תִשְׂוֶי פְּרוּדָא, בְּגִין אִזְמָאָה דְּשִׁקְרָא. אֶל מְקוּם
אַחַד, כְּדָקָא חָזִי בְּאַתְר דְּקִשּׁוּט, וְלֹא בְּאַתְר אַחְרָא
לְשִׁקְרָא. וּמַאי שִׁקְרָא. הוּא דְּאֶזְלִין מִיָּא לְאַתְר
אַחְרָא, דְּלֹא אִיהוּ דִּילִיָּה.

כְּתִיב (שמות כ) זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, וּכְתִיב
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, תִּדְרֹשׂ הָאָרֶץ דְּרֹשׂא
עֵשֶׂב. אִימְתִי אֶתְרֵבִיאַת אֶרְעָא קְדִישָׁא וְאַתְעַטְרַת
בְּעַטְרָהָא, חָזִי אֹמֵר בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, דְּהָא כִּדִּין
אֶתְחַבְּרַת כְּלָה (נ"א מְטְרוֹנִיתָא) בְּמִלְכָּא, לְאַפְקָא דְּרֹשָׁין
וּבְרַפְאֵן לְעֵלְמָא.

כְּתִיב כִּבְד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם. מַאי
קָא מִיִּירֵי. אֶלָּא אֵלִין מְאֹרֹת, דָּא הוּא אָבִיךָ
וְאִמְךָ. אָבִיךָ, דָּא שְׁמֵשׁא. אִמְךָ, דָּא סִיחָרָא. וְאִין

לשון הקודש

אומר, ביום השבת, שהרי אז מתחברת
הכלה (הגבריה) עם המלך להוציא דשאים
וברכות לעולם.

כְּתִיב כִּבְד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, וּכְתִיב
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקְיעַ
הַשָּׁמַיִם. מַה זֶה אֹמֵר? אֶלָּא אֵלוֹ
הַמְּאֹרֹת, זֶהוּ אָבִיךָ וְאִמְךָ. אָבִיךָ זֶה
הַשֶּׁמֶשׁ. אִמְךָ זֶה הַלְּבָנָה. וְאִין שְׁמֵשׁ אֶלָּא

בגלל שבועת שקר. אל מקום אחד,
כראוי במקום אמת, ולא במקום אחר
לשקר. ומה השקר? הוא שהולכים הפנים
למקום אחר שאינו שלהם.

כְּתִיב זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ,
וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, תִּדְרֹשׂ הָאָרֶץ
דְּרֹשׂא עֵשֶׂב. מְתִי מִתְּנַדְּלַת הָאָרֶץ
הַקְדוּשָׁה וּמִתְעַטְרַת בְּעַטְרוֹתֶיהָ? חָזִי

שְׁמֵשׁ אֵלָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכָתִיב, (תהלים פד) כִּי
 שְׁמֵשׁ וּמִגֵּן יְיָ אֱלֹהִים. וְלִית סִיחָרָא אֵלָא כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, דְּכָתִיב, (ישעיה ס) וַיִּרְחֹךְ לֹא יֵאָסֶף, וְעַל דָּא
 כֻּלָּא חַד.

כְּתִיב לֹא תִרְצֶח, וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, יִשְׂרְעוּ
 הַמַּיִם שְׂרִץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וְאַנְתָּ לֹא תִקְטוּל בְּרֵ
 נֶשׁ, דְּאִקְרִי חַיֵּי, דְּכָתִיב וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה.
 וְלֹא תִהְיוּ כַּדְּגִים הַלְלוּ, דְּרַבְרַבֵּי בַלְעִי לְזוּמְרֵי.

כְּתִיב לֹא תִנְאָף, וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, תּוֹצֵא
 הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. מִכָּאן אֹלִיפְנָא,
 דְּלֹא יִשְׁקַר בְּרֵ נֶשׁ בְּאַנְתּוֹ אִחְרָא דְלֹא אִיהִי בֵּת
 זוּגִיָּה. וְעַל דָּא כְּתִיב, תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
 לְמִינָהּ, דְּלֹא תוֹלִיד אֶתְתָּא אֵלָא מִמִּינָהּ, וּמִאֵן
 אִיהִו מִינָהּ, דָּא בֵּן זוּגִיָּה.

 לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אֵת הַקְּטָנִים.

כְּתוּב לֹא תִנְאָף, וּכְתוּב בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ.
 מִכָּאן לְמַדְנּוּ שְׁלֹא יִשְׁקַר אָדָם בְּאִשָּׁה
 אַחֶרֶת שְׂאִינָהּ בֵּת זוּגִי, וְלִכְּן כְּתוּב
 תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, שְׁלֹא
 תוֹלִיד אִשָּׁה אֵלָא מִמִּינָהּ, וּמִיְהוּ מִינָהּ?
 זֶה בֵּן זוּגִיָּה.

הַקּוּדֵשׁ בְּרִיךְ הוּא, שְׁכֵתוּב (תהלים פד) כִּי
 שְׁמֵשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹהִים. וְאִין לְבָנָה אֵלָא
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁכֵתוּב (ישעיה ס) וַיִּרְחֹךְ לֹא
 יֵאָסֶף, וְעַל כֵּן הַבַּל אַחֵר.

כְּתוּב לֹא תִרְצֶח, וּכְתוּב בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, יִשְׂרְעוּ הַמַּיִם שְׂרִץ נֶפֶשׁ חַיָּה,
 וְאַתָּה אַל תִּהְרַג אָדָם שְׂנֵקְרָא כְּךָ,
 שְׁכֵתוּב וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה. וְאַל
 תִּהְיֶה כַּדְּגִים הַלְלוּ, שְׂנֵדוּלִים בּוֹלְעִים

כְּתִיב לֹא תִגְנוֹב, וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת כָּל עֵשֶׂב זֹרַע
זֶרַע, מֵאֵי דִיהֶבִית לָכֶם וְאֶפְקִידַת לָכֶם יֵהֵא לָכֶם, וְלֹא
תִגְנוֹבוּ מֵה דִהוּא מֵאַחֲרָא.

כְּתִיב לֹא תַעֲנֶה בְרַעַךְ עַד שֶׁקָּר, וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם
בְּצַלְמֵנוּ. מָאן דִּהוּא בְּדִיוקְנָא דְמַלְכָּא, לֹא תִסְהִיד
בִּיה שֶׁקָּר. וּמָאן דְּאִסְהִיד שֶׁקָּר בְּחִבְרִיה, פְּאִילוּ
אִסְהִיד לְעִילָא.

כְּתִיב לֹא תַחֲמוֹד אִשְׁת רַעַךְ, וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, לֹא טוֹב הָיִוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ
וְגו'. הָא בַת זִוְגָךְ לְקַבְּלָךְ, וְעַל דָּא לֹא תַחֲמוֹד
אִשְׁת רַעַךְ.

וְהִינּוּ עֹשְׂרָה מְאֻמְרוֹת לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְעֹשְׂרָה
מְאֻמְרוֹת לְמַתָּן תּוֹרָה. וְהִינּוּ דְכְּתִיב, (במדבר

לשון הקודש

אֶל תַּעֲרִיד בּוֹ שֶׁקָּר. וּמִי שֶׁמַּעֲרִיד שֶׁקָּר
בְּחִבְרוֹ, פְּאִילוּ הַעֲרִיד לְמַעֲלָה.
כְּתוּב לֹא תַחֲמוֹד אִשְׁת רַעַךְ, וּכְתוּב
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, לֹא טוֹב הָיִוֹת הָאָדָם
לְבַדּוֹ וְגו'. הָרִי בַת זִוְגָךְ בְּנִגְדָךְ, וְלָכֵן לֹא
תַחֲמוֹד אִשְׁת רַעַךְ.

וְהִינּוּ עֹשְׂרָה מְאֻמְרוֹת לְמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, וְעֹשְׂרָה מְאֻמְרוֹת לְמַתָּן תּוֹרָה.

כְּתוּב לֹא תִגְנוֹב, וּכְתוּב בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם
אֶת כָּל עֵשֶׂב זֹרַע זֶרַע. מֵה שֶׁנָּתַתִּי לָכֶם
וְצִוִּיתִי לָכֶם, יֵהֵא לָכֶם, וְאֵל תִּגְנוֹבוּ מֵה
שֶׁהוּא שֶׁל אַחֲרָא.

כְּתוּב לֹא תַעֲנֶה בְרַעַךְ עַד שֶׁקָּר, וּכְתוּב
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה
אָדָם בְּצַלְמֵנוּ. מִי שֶׁהוּא בְּדִיוקְנֵן הַמַּלְכָּא,

עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכֶּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. אֶתְקָלוּ כִּתְדָא
 בְּשֶׁקֶל־אֶחָד. וּבְגִין כֶּד קָאִים עֲלֵמָא, וְאֶשְׁתַּבַּח
 בִּיהַ שְׁלָמָא. וְעַל דָּא, וְאִם זַבַּח שְׁלָמִים קָרְבָּנוּ,
 לְקַיָּמָא עֲלֵמָא בְּשֶׁלָּמָא. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְמִכְפָּר
 עַל מַצּוֹת עֲשָׂה, וְעַל מַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, בְּגִין
 לְאַטְלָא שְׁלוֹם עַל כֻּלָּא.

כְּתִיב (איוב כה) הַמִּשְׁלַל וּפָחַד עִמּוֹ עוֹשֶׂה שְׁלוֹם
 בְּמֵרוֹמָיו, הֵאֵי קָרָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא.
 אֲבָל הַמִּשְׁלַל, דָּא (דף י"ב ע"ב) אֲבָרְהָם, דְּכְתִיב בִּיהַ (בראשית
 כג) נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ, וְכְתִיב (בראשית
 יב) וְאַבְרָהָם וְאַנְדֹּלָה שְׂמֹךְ. וּפָחַד, דָּא יִצְחָק.
 דְּכְתִיב, (בראשית לא) וּפָחַד יִצְחָק הָיָה לִי. (איוב כה) עוֹשֶׂה
 שְׁלוֹם בְּמֵרוֹמָיו, דָּא יַעֲקֹב. דְּכְתִיב, (מיכה ז) תִּתֵּן אֶמֶת
 לְיַעֲקֹב, וְכְתִיב (זכריה ח) וְהָאֶמֶת וְהַשְׁלוֹם אֶהְבּוּ.
 דְּאֶמֶת וְשְׁלוֹם קָשִׁיר דָּא בְּדָא. וְעַל דָּא הוּא
 שְׁלִימוּתָא דְכֻלָּא.

לשון הקודש

כְּתוּב (איוב כה) הַמִּשְׁלַל וּפָחַד עִמּוֹ עֲשֶׂה
 שְׁלוֹם בְּמֵרוֹמָיו. הַפְּסוּק הַזֶּה פֶּרְשׁוּהוּ
 הַחֲבָרִים. אֲבָל הַמִּשְׁלַל – זֶה אֲבָרְהָם,
 שְׁכֵתוֹב כּוּ (בראשית כג) נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה
 בְּתוֹכֵנוּ, וְכְתוּב (שם יב) וְאַבְרָהָם וְאַנְדֹּלָה
 שְׂמֹךְ. וּפָחַד – זֶה יִצְחָק, שְׁכֵתוֹב (שם לא)
 וּפָחַד יִצְחָק הָיָה לִי. עֲשֶׂה שְׁלוֹם בְּמֵרוֹמָיו

וְהִינוּ שְׁכֵתוֹב (במדבר ז) עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכֶּף
 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. נִשְׁקָלוּ כֹּאֶחָד בְּמִשְׁקַל
 אֶחָד, וּמִשׁוֹם כֶּד עוֹמֵד הָעוֹלָם וְנִמְצָא כּוּ
 שְׁלוֹם. וְעַל כֵּן, אִם זַבַּח שְׁלָמִים קָרְבָּנוּ,
 לְהַעֲמִיד הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא
 שְׂמִיכְפָּר עַל מַצּוֹת עֲשֶׂה וְעַל מַצּוֹת לֹא
 תַעֲשֶׂה, כְּדִי לְהַטִּיל שְׁלוֹם עַל הַכֹּל.

וּשְׁלָמִים שְׁלִימוֹתָא הוּא, וּשְׁלָמָא דְכֻלָּא. וּמֵאן
 דְּאֶקְרִיב שְׁלָמִים אֲסִיגֵי שְׁלָמָא בְּעֵלְמָא.
 יַעֲקֹב אִיהוּ עֶבֶד שָׁלוֹם, כְּמַה דְּאֶמְרֵן. בְּגִין דְּאֶחִיד
 לְהֵאֵי וּלְהֵאֵי. וּשְׁלָמִים אֶחִידֵן בְּמִצּוֹת עֲשֵׂה,
 וּבְמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, כְּהֵאֵי סְטָרָא, וּכְהֵאֵי סְטָרָא.
 וְעַל דָּא אֶקְרִי שְׁלָמִים. וְרִזָּא דְּמִלְתָּה, דְּכִתְיִב, (בראשית
 כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם: גִּבֹּר שְׁלִים. שְׁלִים לְעֵילָא,
 וּשְׁלִים לְתַתָּא. דְּבָר אַחַר (איוב כה) הַמְּשִׁל דָּא
 מִיכָאֵל. וּפְחַד דָּא גִּבְרִיאֵל. דָּא יְסוּדָא דִּילֵיהּ
 מִמַּיָּא וְדָא יְסוּדָא דִּילֵיהּ מֵאֲשָׁא וְקוּדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא עֶבֶד שְׁלָמָא בִּינֵיהוּ דְּכִתְיִב, (איוב כה) עוֹשֵׂה
 שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו.

רַבִּי אֲחָא אָמַר, כְּתִיב (ויקרא ז) אִם עַל תּוֹדָה יִקְרִיבֶנּוּ
 וְהֶקְרִיב עַל זֶבַח הַתּוֹדָה וְגו'. מָאֵי קָא מִיִּירֵי.

לשון הקודש

— זֶה יַעֲקֹב, שְׁכֵתוֹב (מיכה ז) תִּתֵּן אֲמַת
 לְיַעֲקֹב, וּכְתוֹב (זכריה ח) וְהָאֲמַת וְהַשְּׁלוֹם
 יִתְּהוּ. שְׁאֲמַת וְשְׁלוֹם קְשׁוּרִים זֶה עִם זֶה,
 וְלִבְנֵי הוּא שְׁלָמוֹת הַכֹּל.
 וּשְׁלָמִים הוּא שְׁלָמוֹת, וְהַשְּׁלוֹם שֶׁל
 הַכֹּל. וּמִי שְׁמֻקְרִיב שְׁלָמִים, מְרַבֵּה
 שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. יַעֲקֹב עֲשֵׂה שְׁלוֹם,
 כְּמוֹ שְׁאֶמְרֵנוּ, מִשׁוּם שְׁאֲחֻז אֵת זֶה
 וְאֵת זֶה. וּשְׁלָמִים אֲחֻזִים בְּמִצּוֹת
 עֲשֵׂה וּבְמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, בְּצַד הַזֶּה
 וּבְצַד הַזֶּה, וְעַל כֵּן נִקְרָא שְׁלָמִים.
 וְסוּד הַדְּבָר — שְׁכֵתוֹב (בראשית
 כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, אִישׁ שְׁלָם, שְׁלָם
 לְמַעַלָּה וְשְׁלָם לְמַטָּה. דְּבָר אַחַר
 הַמְּשִׁל (איוב כה) — זֶה מִיכָאֵל. וּפְחַד —
 זֶה גִּבְרִיאֵל. זֶה יְסוּדוֹ מִמַּיָּם, וְזֶה
 יְסוּדוֹ מֵאֲשָׁא, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בִּינֵיהֶם, שְׁכֵתוֹב
 (שם) עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו.
 רַבִּי אֲחָא אָמַר, כְּתוֹב (ויקרא ז) אִם עַל